

Editorial

La necessitat de ser proactius amb Europa

Per a un petit país –per a qualsevol país, però per als petits encara més– no tenir capacitat d'anticiparse als esdeveniments és letal. En política exterior, és a dir, en política europea, Andorra fa molts anys que va perdre la capacitat d'anticiparse als esdeveniments i fa massa temps que el Principat corre darrere la realitat, amb tots els riscos i perjudicis que això comporta. El pacte d'Estat que el guanyador de les eleccions, **Toni Martí**, ha proposat als socialdemòcrates, fins ara al Govern inclou tres eixos bàsics que el PS sembla que ha acceptat: la viabilitat del model de Seguretat So-

cial, l'estructura territorial de l'Estat en matèria de competències i recursos financers de les diverses administracions, i les relacions amb la Unió Europea. Sobre aquest últim punt el futur cap de Govern vol fer una comissió especial oberta als agents socials i econòmics i no només a les forces polítiques.

En l'última entrevista concedida abans de les eleccions, l'encara cap de Govern, **Jaume Bartumeu**, s'aventurava a predir per on aniran els trets de la proposta que Brussel·les farà als petits estats europeus que, tot i no formar part de la UE hi estan incrustats. La proposta europea passarà, segons sembla, per una reedició de l'Espai

Econòmic Europeu (EEE) per als petits estats. **Martí** defensava en la seva primera entrevista després de les eleccions la necessitat de ser «proactius» amb Europa, de ser capaços de proposar, i en això sembla que el nou gabinet demòcrata no ha d'estar gaire allunyat de les tesis que han defensat els socialdemòcrates, que ara aniran a l'oposició. Les diferències, més enllà de les posades en escena de l'època electoral, són de matisos.

LA 'PROACTIVITAT' AMB LA UE HA DE SER CAP A FORA, PERÒ TAMBÉ DE PORTES ENDINS

Més enllà de les paraules altisonants, ¿què vol dir ser *proactius* amb la UE? És difícil omplir aquesta paraula de contingut, però des de la humilitat d'aquesta tribuna, donarem algunes idees: Tal vegada la *proactivitat* podria

adreçar-se a continuar i a intensificar les relacions i les trobades que el Govern del PS ha mantingut amb la resta de petits estats europeus. El poc marge de maniobra que hi pugui haver amb la UE només serà possible amb una única veu per part dels microestats que hagin de negociar-hi, bàsicament Andorra, Mònaco i San Marino. Hi ha el cas de Liechtenstein, que ja forma part de l'EEE, i seria tota una victòria de la *proactivitat* aconseguir que el Principat centreeuropeu se sumi al nou marc d'associació dels microestats. No serà fàcil.

Cal també ser *proactius* de portes endins, fent una intensa tasca pedagògica entre tots els sectors econòmics i, molt especialment, entre els professionals liberals que poden mirar amb reticències la integració al mercat comú. Andorra hi perdrà més plomes de les que hagués perdut si hagués fet aquest pas fa dues dècades, però menys de les que perdrà en el futur si ara no el fa.

L'opinió del diari s'expressa només als editorials. Els articulistes exposen postures personals.